

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.432/2025/6.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Bánka Arnold ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

alperes

alperes címe.

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe

A per tárgya:

személyiségi jog megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

69.P.22.862/2024/7-II.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja az alábbiak szerint.

A jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezést úgy módosítja, hogy az alperes a magyarnemzet.hu internetes oldalon 2021. november 17-én „Sunyi módon trükközik egyéb érdekelt az Országgyűlés által bérelt lakással”, a 2021. november 18-án „egyéb érdekelt családja sorra veszi a lakásokat településen”, a 2021. november 22-én „Új élettársával bujkálhat egyéb érdekelt?” és a 2021. november 19-én „Helyretette a Bors a mellébeszélő egyéb érdekelt-t” címmel megjelent cikkekben annak valótlan híresztelésével sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, hogy a felperes az Országgyűlés Hivatala számára bérbe adott ingatlanát egyéb érdekelt-lyel összejátszva egyidejűleg másnak is kiadta.

Ezt meghaladóan a jogsértés megállapítására irányuló keresetet elutasítja.

Az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja 2021. november 22.

Az alperes által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét 144.000 (száznegyvennégyezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget és az államnak 192.000 (százkilencvenkétezer) forint fellebbezési illetéket.

Az illeték megfizetése e határozat meghozatalának napjától számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2006. december 19. óta $\frac{1}{2}$ részben tulajdonosa a helyrajzi szám1, természetben ingatlan címe alatt található ingatlannak. Ezen ingatlanra vonatkozóan 2021. március 30-án lakásbérleti szerződés jött létre a felperes - mint bérbeadó -, az Országgyűlés Hivatala - mint bérlő -, valamint egyéb érdekelt1 országgyűlési képviselő - mint tényleges használó - között.

[2] Az alperes az általa üzemeltetett magyarnemzet.hu internetes hírportálon 2021. november 17-én „Sunyi módon trükközik egyéb érdekelt1 az Országgyűlés által bérelt lakással” címmel közölt cikket (a továbbiakban: első cikk), amely az alábbi kijelentést tartalmazza: „egyéb érdekelt1 a hivatalos szerződések szerint ingatlan címe bérel egy lakást évi közel 3 millióért, amelyet az Országgyűlés hivatala fizet. De ez csak papíron van így. A trükk ebben az, hogy a pártelnök egyáltalán nem lakik a lakásban, hanem azt kiadták másnak, valószínűleg ugyanennyiért. Vagyis a lakás tulajdonosával, aki egyéb érdekelt1 régi jó ismerőse, a duplázással akár évi 6 milliót is zsebre vághatnak. Sunyi trükk, de jól jövedelmez - olvasható a Bors oldalán. [...] A »kamulakás« tulajdonosa egyéb érdekelt1 régi települési ismerőse, tulajdonképpen szomszédja a települési utca neve utcából. Fél perc sétára laknak egymástól, teljes a bizalom köztük, ezért is tudták könnyen nyélbe ütni a kamuszerződést.”

[3] Az írás egy fényképfelvételt is tartalmaz a ingatlan címe ingatlan homlokzatáról, valamint három linket, amelyek mindegyike a borsonline.hu internetes oldalon 2021. november 17-én „Sunyi trükk, dupla haszon: így csal egyéb érdekelt1 az Országgyűlés által bérelt lakással” címmel megjelent cikkekre (a továbbiakban: első Bors cikk) mutat.

[4] Az alperes magyarnemzet.hu internetes oldalán 2021. november 18-án „egyéb érdekelt1 családja sorra veszi a lakásokat településen2” címmel jelent meg cikk (a továbbiakban: második cikk) az alábbi tartalommal: „egyéb érdekelt1 itt, településen2 béreltet magának egy lakást az Országgyűlés Hivatalával, azonban nem lakik ott. Az ingatlant a tulajdonossal, települési szomszédjával összejátszva kiadták másnak, vagyis ezzel a sunyi trükkel dupla haszonra, havi legalább félmillió, éves szinten akár 6 millió forintra tehetnek szert.”

[5] Az írásban szerepel egy térképfelvétel, amelyen megjelölték a ingatlan címe ingatlan házszámát, továbbá két link, amelyek egyike az első cikkekre mutat, a másiktól pedig a borsonline.hu internetes oldalon 2021. november 18-án „egyéb érdekelt1 családja sorra veszi a lakásokat településen2” című írás (a továbbiakban: második Bors cikk) olvasható.

[6] Az alperes magyarnemzet.hu internetes oldalán 2021. november 22-án „Új élettársával bujkálhat egyéb érdekelt1?” címmel jelent meg cikk (a továbbiakban: harmadik cikk), amely az alábbiakat tartalmazza: „[...] egyéb érdekelt1 hivatalos lakóhelye ingatlan címe utcában van, ezt bérlí neki az Országgyűlés Hivatala, havi 239 ezer forintért. Csakhogy, mint az a hírportál írásából kiderült, ez egy kamulakás lehet, ahol soha nem lakhatott a politikus, csak a pénz megszerzése miatt köthetett szerződést egy régi családi baráttal.”

[7] A cikk tizenegy linket tartalmaz, amelyek egyike a második cikke, kilenc link a borsonline.hu internetes oldalon 2021. november 22-án „Miért bujkál új élettársával egyéb érdekeltl” címmel megjelent cikke (a továbbiakban: harmadik Bors cikk), további egy a borsonline.hu internetes oldalon 2021. november 19-én „Kiderült, egyéb érdekeltl egyértelműen hazudik” címmel megjelent írásra (a továbbiakban: negyedik Bors cikk) mutat.

[8] Az alperes magyarnemzet.hu internetes oldalán 2021. november 19-én „Helyretette a Bors a mellébeszélő egyéb érdekeltl-t” címmel jelent meg cikk (a továbbiakban: negyedik cikk) az alábbi tartalommal: „Bizonyítékok vannak arra, hogy egyéb érdekeltl és a kamulakás tulajdonosa régi jó barátok. [...] Csak látszólag bérli, kiadták egy harmadik személynek, hogy dupla pénzt vágjanak zsebre - olvasható a Borsonline cikkében. [...] A hivatalos dokumentum szerint a lakás tulajdonosa felperes, aki településen az utca neve utcában lakik. Márpedig az utca neve utca alig 3 percre van egyéb érdekeltl települési otthonától. [...] Hogy a Jobbik elnöke és a kamulakás tulajdonosa, valamint családjaik régi jó barátok, azt Facebook-bejegyzések, fotók, posztok tucatjai is bizonyítják.”

[9] Az írásba beillesztették a ingatlan címe ingatlan tulajdoni lapját, amelyen a helyrajzi szám teljes terjedelemben, a felperes – és tulajdonostársa – keresztnéve, valamint a felperes települési utca neve utcai címe – a házszám nélkül – látható. A cikk három linket is tartalmaz, amelyek közül egy a második Bors cikke, egy a negyedik Bors cikke, valamint egy a második cikke mutat.

[10] A felperes jelen pert megelőzően az alperes ellen indított személyiségi jogi perben a borsonline.hu oldalon megjelent azon cikkeket sérelmezte, amelyekben azt állították, hogy a felperes egyéb érdekeltl-gyel összejátszva „dupla haszonnal” adja ki a ingatlan címe ingatlanát egy harmadik személynek, miközben a lakásért az Országgyűlés Hivatala is fizet bérleti díjat. A Fővárosi Ítéltábla (másodfokú bírósággént eljárva) 2023. április 25-én kelt 1.Pf.20.108/2023/6. számú ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és az első, második Bors cikk vonatkozásában megállapította a felperes jóhírnevének sérelmét; az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét 1.000.000 forintban határozta meg.

[11] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az általa megjelentetett négy cikkben megsértette a jóhírneve védelméhez fűződő személyiségi jogát az alábbiak szerint:

- az első cikkben valótlanul híresztelte, hogy a pártelnök egyáltalán nem lakik a lakásban, hanem azt kiadták másnak, valószínűleg ugyanennyiért. Vagyis a lakás tulajdonosával, aki egyéb érdekeltl régi jó ismerőse, a duplázással akár évi 6 milliót is zsebre vághatnak, Sunyi trükk, de jól jövedelmez.
- a második cikkben valótlanul híresztelte, hogy egyéb érdekeltl településen² béreltet magának egy lakást az Országgyűlés Hivatalával, azonban nem lakik ott. Az ingatlant a tulajdonosával, települési szomszédjával összejátszva kiadták másnak, vagyis ezzel a sunyi trükkel dupla haszonra, havi legalább félmillió, éves szinten akár 6 millió forintba tehetnek szert.
- harmadik cikkben valótlanul híresztelte, hogy az Országgyűlés Hivatala által a ingatlan címe számára bérelt lakásban egyéb érdekeltl soha nem lakott, hanem csak a pénz megszerzése miatt kötött szerződést egy régi családi baráttal.
- a negyedik cikkben valótlanul híresztelte, hogy a felperes lakását egyéb érdekeltl csak látszólag bérli, kiadták egy harmadik személynek, hogy dupla pénzt vágassanak zsebre.

[12] Kérte az alperes kötelezését arra, hogy sajnálkozását levélben kifejezze; a bíróság ítéletében jogosítsa fel a felperest a bocsánatkérő levél nyilvánosságra hozatalára. Kérte az alperes kötelezését 1.200.000 forint és 2021. november 22-től a kifizetésig járó törvényes kamatai megfizetésére sérelemdíj címén. Perköltségét felszámította.

[13] A felperes keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, a 2:45. § (2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdés a), c) pontjára, a 2:52. § (1)-(3) bekezdésére, és a 6:48. § (1) bekezdésére alapította.

[14] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Vitatta a felperes perbeli legitimációját, mert személye nem ismerhető fel a cikkekből. Az írások középpontjában nem a felperes személye, hanem egyéb érdekelt áll; társadalmi vitához járulnak hozzá azok a közlések, amelyek lényege, hogy egyéb érdekelt országgyűlési képviselő gyanús körülmények között bérelt lakást. A sérelmezett közlések újságírói vélemények, melyek alapját a link formájában beillesztett, a borsonline.hu felületen megjelent cikkekben szereplő dokumentumok képezik.

[15] Tagadta a jogsértés tényét; bocsánatkérésre bírósági ítélettel nem kötelezhető, a felperes nem bizonyított olyan konkrét hátrányokat, amelyek kompenzálására a sérelemdíj hivatott. A kamatkövetelést azért vitatta, mert a sérelemdíjat a bíróság a jelenlegi értékviszonyokhoz igazodó módon határozza meg. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 226. §-ának módosulására tekintettel sem lehet alapos a késedelmi kamatigény.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a [www.magyarnemzet.hu](https://magyarnemzet.hu/belfold/2021/11/sunyi-modon-trukkozik-egyeb-erdekelt1-az-orszaggyules-altal-berelt-lakassal) internetes oldalon a <https://magyarnemzet.hu/belfold/2021/11/sunyi-modon-trukkozik-egyeb-erdekelt1-az-orszaggyules-altal-berelt-lakassal> URL-en elérhető, 2021. november 17-én 8:32 órakor „Sunyi módon trükközik egyéb érdekelt az Országgyűlés által bérelt lakással” címmel közölt cikkben valótlanul híresztelte, hogy a lakást a felperes, mint annak tulajdonosa és egyéb érdekelt kiadták másnak, vagyis a lakás tulajdonosával, aki egyéb érdekelt régi jó ismerőse, a duplázással akár évi 6 milliót is zsebre vághatnak; ezzel megsértette a felperes jóhírnevét.

[17] Az alperes a fent nevezett internetes oldalon a <https://magyarnemzet.hu/belfold/2021/11/egyeb-erdekelt1-csaladja-sorra-veszi-a-lakasokat-telepulesen2> URL-en elérhető, 2021. november 18-án 10:28 órakor „egyéb érdekelt családja sorra veszi a lakásokat településen2” címmel közölt cikkben valótlanul híresztelte, hogy az ingatlan a tulajdonossal, települési szomszédjával kiadták másnak, vagyis dupla haszonra, havi legalább félmillió, éves szinten akár 6 millió forintba tehetnek szert; ezzel megsértette a felperes jóhírnevét.

[18] Az alperes a fenti internetes oldalon, a <https://magyarnemzet.hu/belfold/2021/11/uj-elettarsaval-bujkalhat-egyeb-erdekelt1> URL-en elérhető, 2021. november 22-én 08:44 órakor „Új élettársával bujkálhat egyéb érdekelt?” címmel közölt cikkében valótlanul híresztelte, hogy az Országgyűlés Hivatala által a ingatlan címe egyéb érdekelt számára bérelt lakás vonatkozásában egyéb érdekelt a pénz megszerzése miatt kötött szerződést egy régi családi baráttal; ezzel megsértette a felperes jóhírnevét.

[19] Az alperes a nevezett internetes oldalon, a <https://magyarnemzet.hu/belfold/2021/11/helyretette-a-bors-a-mellebeszelo-egyeb-erdekelt1-t> URL-en elérhető, 2021. november 19-én 15:44 órakor „Helyretette a Bors a mellébeszélő egyéb érdekelt-t” címmel közölt cikkében valótlanul híresztelte, hogy a felperes lakását egyéb érdekelt csak látszólag bérlő, azt kiadták egy harmadik személynek, hogy dupla pénzt vágassanak zsebre; ezzel megsértette a felperes jóhírnevét.

[20] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül az ítélet rendelkező részében megállapított jogsértésért a felperestől magánlevélben bocsánatot kérjen; feljogosította a felperest ezen levél nyilvánosságra hozatalára.

[21] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[22] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.200.000 forintot és ezen összeg után a kifizetés napjáig járó, ezen időszak naptári félévének első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot, 700.000 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak 72.000 forint illetéket.

[23] Az elsőfokú bíróság az alperes online hírportálján megjelent tartalmakat a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásban írtak alapján értelmezte; az írásokat cikksorozatként, a beágyazott tartalomra kiterjedően és külön-külön is vizsgálta. Jelentőséget tulajdonított az egyes megjelenések időbeli közelségének, az internetes médiafogyasztói szokásoknak.

[24] A felperes perbeli legitimációja tekintetében a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalásának jogértelmezési szempontjai, a Ptk. 2:54. § (1) bekezdése alapján döntött. Az alperes írásai és a Bors cikkek együttes tartalma alapján a felperes egyértelműen felismerhető, azonosítható azok számára, akik őt név szerint ismerik, tudják, hogy házastársát egyéb érdekelt²-nek hívják, a ingatlan címe ingatlana van, továbbá akik az utca neve utcai ingatlant a személyéhez kapcsolják.

[25] Következtetése szerint az egyes írásokban található részinformációk (a ingatlan címe ingatlan pontos címe, homlokzatának kinézete, tulajdoni lapja, a felperes megjelölés, a települési utca neve utca megnevezése és annak képe, a egyéb érdekelt² név) önmagukban és együttesen is lehetővé teszik azt, hogy a felperes a cikkek nyomán felismerhetővé váljon. A helyrajzi szám ismeretében a közhiteles és nyilvános ingatlan-nyilvántartást bárki megtekintheti és felderítheti az ingatlan tulajdonosát. Ezért a felperes perbeli legitimációját megállapította.

[26] Megállapította, hogy a cikkek egyéb érdekelt¹-gyel kapcsolatos tényállításokat is tartalmaznak, ám a közlések a két személy közti kapcsolat – bérbeadás, közösnek állított visszaélés – révén a felperesre is vonatkoznak.

[27] A sérelmezett kijelentéseket tényállításnak tekintette. Való tény, hogy a felperes a ingatlan címe ingatlan tulajdonosa, aki az Országgyűlés Hivatalával kötött lakásbérleti szerződést azzal, hogy az ingatlant egyéb érdekelt¹ fogja használni. Ezekből a való tényekből az alperes tényállításnak minősülő következtetéseket vont le, ám nem bizonyította a felperes és egyéb érdekelt¹ baráti kapcsolatát. Nem bizonyította, hogy a felperes és egyéb érdekelt¹ szomszédok, hogy közösen kiadják a ingatlan címe ingatlant egy harmadik személynek és ebből bevételük származik.

[28] Az alperes a jóhírnév megsértését a Ptk. 2:54. § (2) bekezdése szerint valótlan tény híresztelésével követte el, mert a Borstól átvett valótlan információkat saját felületén közölte.

[29] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság határozataiban a közügyek szabad vitatásával kapcsolatos vélemények tekintetében előírt szükségesség-arányosság teszt elvégzését nem találta indokoltnak [7/2014. (III. 7.) AB határozat, 13/2014. (IV. 18.) AB határozat]. Közügyre vonatkozó beszámoló esetén sincs lehetőség valótlan tények állítására, híresztelésére {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [49] bekezdés; 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [31] bekezdés}.

[30] Az alperes nem állította, hogy ellenőrizte volna az általa közölt tények hitelességét; védekezése szerint értékítéleteket fogalmazott meg a cikkekben. Az írásokban híresztelt tények valóságát az az állítás sem bizonyítja, hogy a Bors értesülései politikusoktól származnak.

[31] Az elsőfokú bíróság ezért megállapította a felperes jóhírnevének sérelmét. A kereseti kérelemhez képest az ítéleti rendelkezésben mellőzött szövegrészeket véleménynek,

vagy egyéb érdekeltre vonatkozó közlésnek tekintette, ezért e részében a keresetet elutasította.

[32] A „6 milliót is zsebre vághatnak”, „havi legalább félmillió, éves szinten akár 6 millió forintba tehetnek szert”, „dupla pénzt vághassanak zsebre” fordulatokat a feltételes módú megfogalmazás ellenére is tényállításoknak értékelte. Ezek a kijelentések azt közlik az olvasókkal, hogy a valóságnak állított kétszeres bérbeadásból milyen összegű jövedelem szerzésére nyílik lehetősége a felperesnek és egyéb érdekeltnek; a közlés a visszaélésre vonatkozó tény kijelentésével együtt értékelve ugyancsak tény híresztelése.

[33] Az alperest a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja értelmében kötelezte elégtétel adására, figyelemmel a Kúria 3/2024. Jogegységi határozatára. A felperest a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerint feljogosította a bocsánatkérő levél nyilvánosságra hozatalára, mert az számára erkölcsi jóvátételt biztosít.

[34] A sérelemdíj iránti igényt a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján bírálta el, mérlegelve a Ptk. 2:52. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat. Az alperes érdekeltségébe tartozó magyar-nemzet.hu hírportál átlagos napi látogatottsága, a beágyazott Bors cikkek hivatkozása, a két sajtótermékben megjelent cikkek sorozat jellege alapján arra következtetett, hogy a valótlan tényállítások sok olvasóhoz eljutottak. Elfogadta, hogy a felperes az írások miatt rokonai, ismerősei, szomszédai és munkatársai előtt magyarázkodásra kényszerült. Az alvászavar és a telefonálással kapcsolatos szorongás tekintetében azonban nem találta bizonyítottnak a felperes által megjelölt hátrányokat.

[35] Nem tulajdonított jelentőséget a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatra, és a Btk. 226. §-ára alapított védekezésnek, mert az egyes bűncselekmények büntetőjogi kódex szerinti tényállásszerű megvalósulása és ennek értékelése nem feleltethető meg a személyiségi jogsértés polgári jog szerinti értékelésének. A Ptk. arra vonatkozó követelményt sem tartalmaz, hogy a bíróságnak a sérelemdíj összegszerűségének meghatározásakor kötelezően tartania kell magát más bíróságok döntéseihez.

[36] A sérelemdíj után járó kamatfizetési kötelezettség 2021. november 22-i kezdő időpontját a hátrány bekövetkeztéhez kötötte a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése, a 6:532. §-a értelmében, míg annak mértékét a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerint határozta meg.

[37] A kereset csekély mértékű elutasítására tekintettel a felperest 100%-ban pernyertesnek tekintette, és az 1.200.000 forint összegű pertárgyértéket alapul véve a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja, a 62. § (1) bekezdés f) pontja, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: régi Ükr.) 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint döntött a perköltség viseléséről.

[38] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett. Fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan sérelemdíjban való marasztalásának mellőzését és az őt terhelő perköltség összegének 200.000 forintra leszállítását, harmadlagosan a felperes részére fizetendő sérelemdíj összegének 400.000 forintra mérséklését, a kamatfizetési kötelezettsége mellőzését és a perköltség 200.000 forintra leszállítását kérte. Perköltségét felszámította.

[39] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c), d) pontjában jelölte meg.

[40] Vitatta a felperes perbeli legitimációját. A Ptk. 2:45. §-a értelmében jóhírnévsértés megállapítását az kérheti, akinek a személyére vonatkozik a közlés. Az olvasó számára a sérelmezett közleményekből nem ismerhető fel a felperes személye; nem derül ki, hogy „a

lakás tulajdonosa”, „egyéb érdekelt1 régi jó ismerőse”, „települési szomszédja”, „rég1 családi barátja” a felperes. A felperes személye a „felperes” megjelölésből sem azonosítható.

[41] A cikkek középpontjában egyéb érdekelt1 áll. A szerző egyéb érdekelt1 országgyűlési képviselő gyanús körülmények közötti lakásbérlésének ügyében fogalmazott meg kellő ténybeli alappal bíró értékítéletet, újságírói következtetést. A közlés – tekintettel arra, hogy az országgyűlési képviselőknek az Országgyűlés Hivatala biztosítja a lakhatását – közügyben való véleménynyilvánításnak minősül.

[42] Megítélése szerint a felperes nem jogosult sérelemdíjra, mert a személyiségi jog megsértésének nem automatikus jogkövetkezménye a sérelemdíj alkalmazása (BH2016. 241. számon közzétett döntés). A sérelemdíj alkalmazásának feltétele valamilyen nem vagyoni hátrány megléte a sérelmet szenvedett fél oldalán; a személyiségi jogsértés megállapítása, valamint az objektív szankciók megítélése mellett is elutasítható a sérelemdíj iránti kereset, ha a sérelmet szenvedett felet nem érte olyan nem vagyoni hátrány, amely sérelemdíj megítélésére adhatna alapot.

[43] A felperes nem bizonyított a perben olyan konkrét nem vagyoni hátrányokat, melyek a cikk jogsértőnek állított részei által érték őt; a köztudomású tényeken felül figyelembe vehető hátrányokat nem jelölt meg és nem „igazolt”.

[44] A sérelemdíj iránti igény alapossága esetén a megítélt összeg eltúlzott, sérti a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését, nem áll összhangban a felperest ért sérelemmel, az alperes felróhatóságával és a bírói gyakorlat szerint hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is meghaladja (a Kúria Pfv.20527/2023/5. számú határozata).

[45] A felperes a keresetben érvényesített összegű sérelemdíjat megalapozó többlettényállást nem adott elő. Értékelési szempontként figyelembe kell venni azt, hogy melyik személyiségi jog sérült; nem lehet azonos súlyú a jóhírnév, becsület megsértése és egy súlyos fizikai sérülés, vagy egy családtag elvesztése. Milliós nagyságrendű sérelemdíj a közeli hozzátartozó elvesztése, a sértett korábbi életvitelét, életlehetőségeit, emberi kapcsolatait negatív irányban jelentősen megváltoztató, beszűkítő, maradandó egészségkárosodás esetén állapítható meg. Az időleges pszichés hátrányt okozó jogsértések (például a becsület, jóhírnév, magánélet megsértése) kompenzálására a néhány százezer forint összegű sérelemdíj is alkalmas.

[46] Az összecszerűségről való döntésben szükséges annak feltárása, hogy hasonló jogsértés miatt a bíróság általában milyen összegű sérelemdíjban marasztalja a jogsértőt.

[47] Bizonyos esetekben a nem vagyoni sérelem orvoslásához arányos és elegendő eszközt jelenthetnek a személyiségi jogi jogsértés objektív szankciói; a jogsértő sérelemdíjban marasztalása szükségtelen.

[48] A közéleti viták minél szabadabb folyásának érdeke nem csupán a jogsértés megállapításánál, hanem a jogsértés szankcióinak alkalmazásánál is értékelendő körülmény [36/1994. (VI. 24.) AB határozat]. A valótlan és sértő tényállítások jogi értékelésének megváltozott jogszabályi környezetére is figyelemmel kell lenni; a Btk. 226. §-ának 2023. június 2-tól hatályos (3) bekezdése büntethetőséget kizáró okként szabályozza a sajtótermék útján elkövetést. Ez a rendelkezés nem járhat azzal a következménnyel, hogy a törvény szerinti büntethetőségi akadály a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését eredményezze. A polgári jogi szankció nem veheti át más jogági szankciók szerepét; a személyiségvédelem területén a sérelemdíjban kivételesen és másodlagosan jelen lévő preventív funkció célja nem a generális prevenció. A sérelemdíj magánjogi büntető jellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő, szándékos sérelmet okoz, ami jelen esetben nem valósult meg.

[49] A közéleti témájú jogsértések esetén a bírói gyakorlat a sérelemdíj összegszerűsége körében nagyobb mértéktartást tanúsít. A sérelemdíj mértékét a felperes társadalmi megítélésének csorbulása viszonylatából kell vizsgálni. Sérelemdíj megállapítására abban az esetben kerülhet sor, ha az érintettet a jogsértő magatartással okozati összefüggésben valamilyen érdeksérelem, károsodás érte.

[50] A jogsértő vállalkozás gazdasági életben betöltött szerepe és a sérelemdíj összege között a „magánjogi büntetés” céljából összefüggés nem állítható fel. A sérelemdíjat a jelenkori értékviszonyokhoz igazodó módon határozza meg a bíróság, így marasztalás esetén a késedelmi kamatfizetési kötelezettség mellőzendő.

[51] A fellebbező eltúlozottnak értékelte a felperes részére megítélt perköltség összegét. A Kúria Pfv.20887/2023/6. számú határozatára figyelemmel kérte a régi Ukr. 2. § (2) bekezdésének alkalmazását. A Kúria nem helyezkedett arra az álláspontra, hogy felszámított ügyvédi munkadíj nem mérsékelhető, csak azt nyomatékosította, hogy a mérséklés méltányosságon nem alapulhat; arra kivételesen és kizárólag akkor kerülhet sor, ha az összeg nem áll arányban az elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

[52] Jelen esetben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes ugyanazon ügyvéd képviselétével több sajtótermék vonatkozásában nyújtott be közel egy időben keresetlevelet. A felperest képviselő ügyvédnek az azonos tartalmú cikkek kapcsán csak egyszer kellett a keresetlevelet megszövegeznie, és nyilvánvaló, hogy a felperessel ezekkel kapcsolatban nem ügyenként egyeztetett. Az ügyvédi munka megoszlik a perek között és a kereset adott perre egyediesítése már kisebb időráfordítást igényelt. A beadványok jelentős részét az alkalmazandó jogi rendelkezések, állásfoglalások idézése, a nyilatkozatok szükségtelen részletességű ismétlése tette ki. A felperes nem kérheti minden egyes perben a teljes perköltséget, hiszen a bírósági eljárás minden ügyben ugyanazokat a jogi és ténybeli kérdéseket érinti.

[53] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseinek helybenhagyására és az alperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult.

[54] Az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta és a bizonyítékokból okszerű következtetéseket levonva hozta meg ítéletét.

[55] A felperes magánszemély, a ingatlan címe alatti társasházi öröklakás egyik tulajdonosa, mely ingatlant az Országgyűlés Hivatala egyéb érdekeltl országgyűlési képviselő budapesti lakáshasználatának biztosítása véget bérbe vette. Az alperes ezzel a ténnyel kapcsolatban jelentetett meg olyan cikkeket, amelyek a felperes személyére nézve sérelmesek voltak.

[56] A felperes a kifogásolt közlések miatt környezetében rendkívül kellemetlen helyzetbe került, ismeretségi és távoli rokoni körben, munkahelyén magyarázkodnia kellett, szűkebb családjában is feszültséget okoztak a történetek, ami egészségét is megviselte. A sérelmezett kijelentések rossz színben tüntetik fel személyét; azt sejtetik, hogy bűncselekményt követett el, és egyéb érdekeltl-gyel összejátszva a lakása többszörös kiadásával többletjövedelemre tett szert.

[57] Bár a közlések célpontja feltehetőleg egyéb érdekeltl volt, ám azok hatása a felperest is elérte. A felperes nem közszereplő, ezért nem köteles tűrni a személyét érintő valótlan állításokat. Mindezekre figyelemmel perbeli legitimációja fennáll.

[58] A sérelemdíj iránti igény tekintetében az elsőfokú ítélet indokolásának [22] bekezdését emelte ki. A jogszabályi rendelkezések alapján nem kellett bizonyítania a konkrét hátrány bekövetkeztét. A követelt sérelemdíj a jogsértés súlyával arányos; az alperes tudomással bírt arról, hogy a széles körben nézett, olvasott felület tartalma nagy

nyilvánosságot kap. A sérelemdíj elégtételi, kompenzációs funkciói mellett a preventív hatásnak is érvényesülnie kell.

[59] Alapítvánul támadta az alperes a perköltség tárgyában hozott ítéleti rendelkezést is. A felperes visszautasította, hogy jogi képviselője csak kereseteinek fejlécét „cserélgette”. Az alperesnek nincs joga eldönteni, hogy a felperes mikor és ki ellen terjeszt elő keresetet.

[60] Költségeit a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban terjesztette elő; az elsőfokú bíróság rendelkezése megfelel a régi Ükr. 2. § (1) bekezdés, a Pp. 81. § (5) bekezdés rendelkezéseinek, a megbízási szerződésnek és a költségjegyzéknek.

[61] A fellebbezés részben alapos.

[62] Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a keresetet részben (egykes közlések tekintetében a jogsértés megállapítása iránti igény) elutasító rendelkezése, ezért azt a másodfokú felülbírálat nem érinthette [Pp. 358. § (5) bekezdés]. A Fővárosi Ítéltábla a keresetnek helyt adó ítéleti rendelkezéseket vizsgálta a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése], a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívüli eljárásban.

[63] Az alperes fellebbezésében a felperes érintettségének megállapítását, a támadott kijelentések valótlán tényállításkénti minősítését sérelmezte; az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésének helytelenségével érvelt. A sérelemdíj tekintetében vitatta az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c), d) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva vizsgálta az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét, és azt, hogy a megállapított tényekből levonható-e az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés.

[64] A jogorvoslati kérelem elbírálása során az ítéltábla jelentőséget tulajdonított az alkotmányossági szempontoknak. Amennyiben az ügyben felmerül valamelyik alapjog érintettsége, a bíróságnak saját jogértelmezését a jog alkotmányos tartalmával összhangban kell kialakítania {az Alkotmánybíróság 3/2015. (II. 2.) AB határozata, Indokolás [18] bekezdés}.

[65] Jelen esetben Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (1) bekezdésének és IX. cikkének rendelkezései alapján a véleménynyilvánítás szabadságához és a magánélet (polgári jogi vetületeként a jóhírnév) védelméhez való jog érvényesülésének mérlegelés útján történő összevetésére volt szükség.

[66] Az alapjogi vizsgálat során a másodfokú bíróság az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában (Indokolás [47], [49] bekezdés), 13/2014. (IV. 18.) AB határozatában (Indokolás [39-40] bekezdés) és 3329/2017. (XII. 8.) AB határozatában (Indokolás [32] bekezdés) foglalt szempontrendszer alkalmazta.

[67] Elsőként arról döntött, hogy az értékelendő véleménynyilvánítás a közügyek vitájához tartozik-e. Az alperes cikksorozatának – és ahhoz linkelt tartalomként fűzött, a borsonline.hu felületen megjelent írássorozatnak – témája a Jobbik pártelnökének politikai hitelessége, szavahihetősége. Az írások egyéb érdekeltl jellemességét megkérdőjelezve tárgyalták lakhatási körülményeit, élettársi kapcsolatát, családjának vagyonosodását. Ezzel összefüggésben említették a felperes ingatlanát, amelyet az Országgyűlés Hivatala vett bérbe a politikus budapesti lakáshasználatának biztosítása céljából.

[68] Mindezek alapján a cikkek tárgya a közügyek témakörébe tartozik; a szerző egy közszereplőnek minősülő politikus személyének megítéléséhez kívánt információkat biztosítani.

[69] Alapítvánul érvelt az alperes fellebbezésében a felperes érintettségének hiányával. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki

más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel. A jogszabály szövegezése szerint tehát személyiségi jogának sérelmére az alapíthat igényt, akire a sértő, valótlan tény, vagy hamis színben feltüntetett való tény vonatkozik.

[70] Az elsőfokú bíróság az ítélezési gyakorlat alapján – a Kúria által megerősítetten (Pfv.20027/2021/6., Pfv.24590/2022/2., Pfv.20084/2023/7. számú határozata) a személyiségvédelmi perekben is alkalmazandónak ítélte a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK 13. számú állásfoglalásában meghatározott szempontrendszer helyes alkalmazásával állapította meg a felperes keresetösségi jogának fennállását.

[71] Az igényérvényesítés joga azt illeti meg, akinek személyiségi jogait megsértették; elsősorban azt, akit a közleményben név szerint megjelöltek. Valakinek a személyére azonban más módon, nevének megjelölése nélkül is lehet utalni; személyiségi jogainak védelme érdekében az is perelhet, akit név szerint nem jelöltek meg, de a közlés a személyére vonatkozik, feltéve, hogy a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

[72] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában számba vette az alperes cikkeinek és a linkelt tartalomként megjelenített további írásoknak azon elemeit, amelyek révén a felperes személye azonosíthatóvá vált (elsőfokú ítélet, indoklás [15] bekezdése).

[73] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza határozataiban, hogy „[...] egy közlést, így egy sajtócikk tartalmát is teljes egészében kell értékelni, és az abban megfogalmazottak kapcsán figyelembe kell venni annak a politikai vitába való beágyazódottságát is.” {3217/2020. (VI. 19.) AB határozat [46]}. Ennek alapján a keresettel támadott írások értelmezése és a felperes személyének azonosíthatósága során a teljes hírfolyamot, így a linkelt tartalomként beillesztett további cikkeket is értékelni kellett.

[74] A Kúria követendő gyakorlata szerint a személyes érintettség megállapításához nincs szükség arra, hogy az érintett személye mindenki számára egyértelmű legyen, elegendő, ha szűkebb körben megvalósul a felismerhetőség (a Kúria Pfv.20643/2019/4. számú határozata). A személyiségvédelmi igény érvényesítéséhez elegendő az, ha az érintett személyt a szűkebb környezete felismeri (a Kúria Pfv.21837/2018/4. számú határozata). Ez a feltétel pedig a cikkekben közölt, az elsőfokú bíróság ítéletében felsorakoztatott adatok alapján megvalósult.

[75] A jogvita elbírálása során jelentősége volt annak is, hogy a felperes nem közszereplő, ezért nem vonatkoznak rá a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésében a közéleti szereplők személyiségi jogának védelme tekintetében megfogalmazott korlátok. Ezért a közügyek vitájának kategóriájába tartozó írások sem eredményezhetik magasabb tűrési kötelezettségét; nem járul hozzá a közösség tájékoztatásához, a demokratikus közvélemény alakításához egy közszereplőnek nem minősülő személyre vonatkozó valótlan tény közlése. A felperes személyére, ingatlanára vonatkozó adatok ismertetésének a konkrét ügyön, a felperes érintettségén túlmutató tartalma nincs; az nem kapcsolódik a Jobbik elnökének megítéléséről folytatott közbeszédhez. Mivel az alperes felperesre vonatkozó kijelentései a demokratikus közvélemény formáláshoz közvetlenül nem kapcsolhatók, nem élvezik a véleménynyilvánítás kiemelt alkotmányos védelmét sem.

[76] Egyetértett az ítéltábla a kifogásolt közlések tényállításként minősítésével; az elsőfokú bíróság az alperes bizonyításának hiányában alappal következtetett azok valótlanosságára. A fellebbezésben felhozott érvek mentén nem volt lehetőség a kijelentések eltérő minősítésére. A felperes tulajdonát képező ingatlan ismételt kiadása és az ezzel elért jogtalan vagyoni előny olyan konkrét, összecszerúséget is tartalmazó közlések, amelyek értékítéletnek, bírálatnak minősülő elemet nem hordoznak.

[77] A másodfokú bíróság azonban szükségesnek tartotta az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezése szövegének pontosítását. Nem felel meg ugyanis az ítélet rendelkező részével szemben támasztott követelménynek, ha a bíróság a kifogásolt szövegrészletet szó szerint idézve, annak egésze tekintetében állapítja meg az alperes terhére a személyiségi jogsértés elkövetését. Az ítélet ily módon megfogalmazott rendelkező részéből ugyanis nem állapítható meg, hogy a jogalapként megjelölt anyagi jogi jogszabály alapján vizsgált és jogsértőnek állított közlés melyik részét tekinti a bíróság valótlan tényállításnak.

[78] Mindemellett a „egyéb érdekelt1 régi jó ismerőse”, „települési szomszédjával”, „egy régi családi barátal” állítások valótlanóságuk esetén sem eredményezik a jóhírnév sérelmét.

[79] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítására a kereset tárgyát képező személyiségi jog megsértésének tartalmához kapcsolódóan kerülhet sor. A bíróság nincs elzárva attól, hogy a keresetben sérelmesnek tartott szövegrész tartalmi körén belül – a keresethez kötöttség elvét megtartva – maga fogalmazza meg, hogy a közlés mely tartalma jogsértő (a Kúria Pfv.21487/2021/5. számú határozata).

[80] A jogsértés objektív jogkövetkezményére vonatkozó, az alperest elégtétel adására kötelező ítéleti rendelkezést támadó jogorvoslati kérelméhez a fellebbező részletes jogi érvelést nem fűzött, ezért az érdemben nem volt vizsgálható.

[81] Alaptalanul támadta az alperes fellebbezésében az őt sérelemdíj megfizetésére kötelező és a sérelemdíj összegét megállapító ítéleti rendelkezéseket; az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:52. § (1), (2) bekezdésének helyes értelmezésével határozott a jogsértés szubjektív szankciójának alkalmazásáról.

[82] Az ítélezési gyakorlat következetesen érvényesíti azt a megközelítést, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének a „jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges” fordulata a bizonyítási terhet megfordító vélelmet állít fel a nem vagyoni sérelem bekövetkezése mellett. Ezzel szemben a jogsértő bizonyíthatja, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a sértettet egyáltalán nem érte, vagy nem érte olyan súlyú nem vagyoni sérelem, amely sérelemdíj megítélését indokolná. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán alkalmazandó szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályai szerint az alperes kimentheti magát a felelősség alól, ha a vétlenségét bizonyítja (a Kúria Pfv.21174/2019/4. számú határozata).

[83] Jelen esetben az alperes a jogsérelem hiányát és vétlenségét nem bizonyította. A köztudomású tények értékelésével nem lehetett arra következtetni, hogy az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan a nem vagyoni hátrány okozására.

[84] A sérelmezett kijelentések jogsértő jellegét fellebbezésében az alperes sem vitatta. A felperest jogellenes magatartással, jogtalan haszonszerzéssel vádoló közlések nem vitásan alkalmasak társadalmi megítélésének negatív befolyásolására; köztudomású hátrányként elfogadható, hogy a kijelentések miatt közvetlen környezetében, munkahelyén magyarázkodásra kényszerült.

[85] A nem közszereplő felperes esetében sem tekinthető bagatell jogsérelemként jellemességének megkérdőjelezése, a jogszabályi rendelkezések megszegésére vonatkozó állítás. A jogsértés súlya miatt az alkalmazott objektív szankciók önmagukban nem elegendők a felperest ért sérelmek kompenzálására. Ezért az alperes sérelemdíjban marasztalása nem volt mellőzhető.

[86] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a sérelemdíj összegének meghatározása során a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésére figyelemmel végzett mérlegelési tevékenységével.

[87] Az elsőfokú bíróság a jogszabály rendelkezéseivel összhangban jelentőséget tulajdonított a jogsértés ismétlődő jellegének és értékelte a nyilvánosság előtti megjelenést. A felperesnél bekövetkezett nem vagyoni sérelemként csak a köztudomású tényként figyelembe vehető körülményeket vonta mérlegelési körébe; a jogsértő magatartás ezt meghaladó következményeit, bizonyítottság hiányában, mellőzte a sérelemdíj összegszerűségének meghatározása során.

[88] Az eljáró bíróságnak a – köztudomásúként figyelembe vehető – tények és az őket meghaladóan előadott és bizonyított hátrányok alapján kell mérlegeléssel megállapítania azt az összeget, amely adott esetben a sérelemdíj reparatív és preventív funkciójának érvényesülését biztosítja. Az adott esetben köztudomásúként fogadható el – a felperes és az elsőfokú bíróság által is ilyenként értékelt – az a körülmény, hogy az alperes írásaiban tett kijelentés sértő. Annak közlése, hogy a felperes a közhatalmat gyakorló szervvel létrejött, közpénzek felhasználásával finanszírozott bérleti ügylet ellenére lakását egyidejűleg más személy részére is kiadta, tisztességtelen, erkölcsileg elítélendő cselekmény, adott esetben bűncselekmény elkövetésében való érintettségre vonatkozó állítás, amely alkalmas a sérelmet szenvedett fél társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

[89] Ha a felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozik, és ilyen hátrányokat nem bizonyít, úgy a bíróság a sérelemdíj mértékét a jogsértésből eredő köztudomású hátrányok alapján határozza meg. A Kúria Pfv.22583/2017/5. számú határozata pedig elvi éllel foglalt állást arról, hogy a sérelmet szenvedett fél nincs elzárva attól, hogy a köztudomás szerint is elfogadható hátrányt meghaladó egyéb olyan, a jogsértéssel összefüggésben bekövetkezett hátrányt igazoljon, amely a magasabb összegű sérelemdíj megállapítását alapozza meg. Ilyen hátrányt a felperes a perben nem jelölt meg, ezért – az elsőfokú bíróság döntésének megfelelően – csak az előadott, a sérelemdíj összegének meghatározása körében az általános élettapasztalat alapján is bekövetkező hátrányokat kellett értékelni.

[90] Jelen esetben a jogsértés súlyát és az alperes felróhatóságának mértékét növeli, hogy a felperes nem közszereplő, így a szólásszabadság szempontjából személyiségi jogainak védelme nem korlátozott. Nem kell azzal számolnia, hogy megnyilatkozásait, cselekményeit és személyét mások vitatják, élesen bírálják, teteteinek, illetve a vele történeteknek a sajtó jelentőséget tulajdonít, azokat értelmezi. Ennek következtében a közvélemény, a felperes személyét azonosítani képes olvasók számára sem megszokott elem a rá vonatkozó, az őt tisztességtelen, jogellenes cselekménnyel összefüggésbe hozó közlés. A közélet szereplőivel ellentétben a felperesnek lehetősége sem nyílt a megfogalmazott kijelentések cáfolatára, a széles körű reaklásra.

[91] Az alperes eljárásának felróhatósága körében nyomatékkal értékelendő, hogy írásaiban egyértelműen elkerülhette volna a felperessel szembeni jogsértést; a felperes említésének, felismerhetőségének hiányában is megfogalmazhatta volna egyéb érdekeltl hitelességét érintő közléseit.

[92] A fentiekre is figyelemmel az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan tény, amely a jogsértés súlyának, magatartása felróhatóságának értékelésével a marasztalási összeg csökkentését eredményezte volna. A személyiségi jogsérelem és a szankcionálására alkalmas sérelemdíj összeg nem hasonlítható össze a sérelmet szenvedett jog „fajtája” alapján. A jogsértés szubjektív jogkövetkezményének alkalmazhatósága, a sérelemdíj mértéke mindig az adott ügy tényállása, egyedi körülményei alapján határozható meg a Ptk. 2:52. § (2), (3) bekezdése szerinti mérlegelési tevékenység során. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a Ptk. 2:43. §-ában nevesített egyes személyiségi jogokat, megsértésük súlyát rangsorolná. Az elsőfokú bíróság – a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben – nem vonta mérlegelési körébe az alperes gazdasági életben betöltött szerepét.

[93] A Btk. megváltozott rendelkezéseire utalás folytán a késedelmi kamatfizetési kötelezettség sem volt mellőzhető a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésével alkalmazandó Ptk. 6:532. §-ra tekintettel. A másodfokú bíróság a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját a Ptk. 353. §-a és az elsőfokú ítélet indokolásának [25] bekezdése szerint pontosította.

[94] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében részben, a jogsértés megállapításának egyértelműsítésével, megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[95] Nem találta alaposnak a másodfokú bíróság a perköltség leszállítását célzó fellebbezési kérelmet sem; az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával foglalt állást a felperest megillető perköltség tárgyában. A Pp. 80. §-a értelmében a perköltség körébe csak a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és ahhoz szükséges felmerült költségek tartoznak. Az okozatosság és a szükségesség fogalmai mentén esetről esetre dönthető el, hogy egy adott költségfajta vagy annak igényelt mértéke perköltségként figyelembe vehető-e vagy sem.

[96] A munkadíj meghatározása a felek szabad megállapodásán alapul, a hasonló megállapodásokhoz képest kirívóan magas összegű munkadíjkikötés azonban a jogi képviselővel szerződő fél kockázatába tartozó körülmény.

[97] A régi Ükr. 2. § (1) bekezdése szerint felszámított munkadíj és készkiadások összegének csökkentését a 2. § (2) bekezdésében szereplő felhatalmazó rendelkezés alapján ugyanis a bíróság – indokolt határozattal – elrendelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróságot terhelő kógens szabály a felszámított ügyvédi költség mérséklésének indokolási kötelezettsége.

[98] Az adott ügyben a felperes perköltségét a Pp. 81. § (1), (2), (5) bekezdésének megfelelően felszámította, megbízási szerződésének kivonatát csatolta. Az alperes a felszámított perköltség összegét az elsőfokú eljárásban nem vitatta; a törvényszék a rendelkezésre álló okiratok alapján, a költségjegyzékben kimunkált összegben határozta meg a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjból álló perköltségét.

[99] Az alperes fellebbezésében felhozott érvek nem tették indokolttá a megállapított összeg mérséklését. Az a körülmény, hogy a felperes hasonló tárgyban íródott cikkek miatt több személyiségvédelmi pert indított, önmagában nem ad okot az elsőfokú bíróság által meghatározott összeg csökkentésére.

[100] A régi Ükr. 2. § (2) bekezdése a felszámított összegnek a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységhez való arányosítását írja el. Jelen esetben az eljárás iratai alátámasztották, hogy a felperes jogi képviselője elvégezte a megbízási szerződésben vállalt feladatait; a kikötött összeg a piaci viszonyokhoz mérten nem eltúlzott. Nem merült fel arra vonatkozó adat, bizonyíték, hogy az alperes által hivatkozott perek iratanyaga, a felperes jogi képviselője által elkészített beadványok tartalma, az abban foglalt jogi érvelés, illetve az egyes eljárások alpereseinek védekezése olyan mértékű átfedést, azonosságot mutatna, amely a képviseleti tevékenység ügyvédi munkadíjban is kifejezésre juttatandó egyszerűsödését eredményezné.

[101] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta az alperest felperesi perköltségben marasztaló ítéleti rendelkezést is.

[102] Tévesen határozta meg az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét. A felperes 1.200.000 forint sérelemdíj iránti igényt terjesztett elő, ám a jogsértés megállapítását négy cikk tekintetében kérte. Amennyiben a fél kizárólag sérelemdíj megfizetésére kéri kötelezni az alperest, keresete megfeleltethető a vagyoni jogi tényállási elemeinek. Ha viszont a felperes a személyiségi jogsértés objektív szankcióinak az alkalmazását is kéri, akkor igénye nem tekinthető vagyoni joginak. Ebben az esetben ugyanis az igény nem a fél vagyoni jogain

alapul, annak értéke pénzösszegben nem kifejezhető (a Kúria Pfv.20517/2020/5., Pfv.21479/2021/4. számú határozataival).

[103] Jelen esetben a felperes négy kereseti kérelmet terjesztett elő; az alperes négy jogsértő magatartására figyelemmel kérte a jogsértés megállapítását, elégtétel adását és a sérelemdíjban való marasztalást. Ezért a per tárgyának értékét a Pp. 173. § (1) bekezdése szerinti valódi tárgyi keresethalmazatra figyelemmel kellett megállapítani, tekintettel a Pp. 21. § (1), (5) bekezdésére és az Itv. 39. § (3) bekezdés *b)* pontjára. Az igény együttes összege (4 x 600.000 forint) meghaladja az 1.200.000 forint értékű sérelemdíj követelést, ezért a pertárgy értéke – a Pp. 21. § (5) bekezdésére tekintettel – 2.400.000 forint. Az ítéltábla – az elsőfokú ítéletet e részében a Pp. 383. § (6) bekezdése szerint megváltoztatva – az Itv. 42. § (1) bekezdés *a)* pontjára tekintettel felemelte a pervesztes alperes által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét.

[104] A fellebbezés csekély mértékben volt eredményes, ezért az alperes a másodfokú eljárásban is pervesztesnek tekintendő. A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 364. §-ával alkalmazandó Pp. 81. § (1), (2), (5) bekezdése, 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte őt a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek összegét a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelően, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint számította.

[105] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése alapján a pervesztes alperest kötelezte az Itv. 39. § (3) bekezdés *c)* pontja és 46. § (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték megfizetésére az állam javára.

[106] A Fővárosi Ítéltábla a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet – 2023. január 1-jétől, a 26/2022. (XII. 6.) IM rendelettel módosított – 3. § (2) bekezdésének megfelelően döntött az illeték megfizetéséről.

[107] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes.

[108] A másodfokú bíróság tájékoztatja az alperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesz eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2025. november 18.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Stecbauer Anita s.k.

Dr. Kovács Éva s.k.

előadó bíró

bíró